

#5: Terror/bortfall av strøm

Noen oppgaver kan være hensiktsmessige å skjule for øvingsdeltakerne, avhengig av hensikt og mål med øvelsen. Disse oppgavene markeres med ^

Grunnleggende informasjon

Øvelsens navn

Angi øvelsens navn.

Øvelse 5: Terror/bortfall av strøm

Om øvelsen

Eksempel på informasjon som bør inngå er hensikt, mål, øvingsform, hendelsetype, målgruppe, øvelsens varighet, materiell/teknikkbehov, etc.

Hensikten med øvingsformen er å la øvingsdeltakerne komme frem, gjennom diskusjon og dialog, til de beste løsningene på en problemstilling og gjennom dette få en større forståelse for sin egen og andres rolle. Dette kan gjelde organisasjonens ansvar eller individers ansvar. Øvelsen er designet i CORE/DSS (www.fyndreality.com) men en skjematisk fremstilling gjøres i dette formatet (excel). Øvelsen kan også kjøres som tradisjonell spilløvelse med annen kommunikasjon.

Teknisk plattform (frivillig)

Den eller de tekniske plattformer som øvelsen er designet for, f.eks. en spesifikk læringsplattform, videokonferanseverktøy, e.l.

CORE/DSS

Øvelsesbestemmelser

Målgruppe

Øvelsen tenkte målgrupper. Nevn også eventuelle sentrale samvirkeaktører for øvelsen, som f.eks. politi eller grunnskole.

Personell som inngår i kommunens, alternativt statsforvalterens, krisestab.

Hensikt/overordnet øvingsmål (frivillig)

Beskriv hvilke effekter som øvelsen skal resultere i. For eksempel å øke kunnskapen om et bestemt kopetanseområde (se pkt 8/9). Overordnet øvingsmål erstattes noen ganger av hensiktsbeskrivelsen.

Øve utfordringer relatert til å håndtere flom

Mål

Øvelsens (del)mål. Obligatorisk bortsett fra spesifikke diskusjonsøvelser. Målene bør utformes SMART (Spesifikke, Målbare, Aksepterte, Realistiske og Tidsbundne).

Identifisere en kommunes ansvars- og myndighetsforhold knyttet til hendelstypen: Flom

Drøfte utfordringer relatert til planlegging og håndtering av evakuering

Drøfte utfordringer relatert til kommunikasjon

Øke kunnskap og bevissthet rundt eget planverk, herunder beredskapsplaner for koordinering og samvirke, tilhørende tiltakskort

Øke rollebevisstheten i staben

Bygge felles mentale modeller

Generelle kompetanseområder som øves (frivillig)

Beskriv hvilke generelle kompetanseområder som øves (Gjenspeiles ofte også i hensikt og/ eller mål): 1) Situasjonsbevissthet, 2) Ledelse og organisering, 3) Samarbeid i og mellom team, 4) Beslutningstaking, 5) Kommunikasjon.

1. Organisering og ledelse
2. Beslutningsprosesser og beslutningstaking
3. Situasjonsbevissthet
4. Samarbeid
5. Kommunikasjon

Forkunnskaper (frivillig)

Utdanninger og andre forberedelser. Beskriv anbefalte forkunnskaper eller forberedelser, f.eks. å ha innsikt i eget planverk.

Ingen direkte krav til forkunnskaper, men å kjenne egen organisasjons planverk og viktigste oppgaver, samt kunnskap om samvirkende aktører er en fordel for å heve utbyttet av øvelsen

Øvingsform

Seminar/work-shop, Funksjonsøvelse, Diskusjonsøvelse, Spilløvelse, Fullskalaøvelse

Hybrid Spill-/diskusjonsøvelse i DSS.

Øvingsdeltakernes plassering (frivillig)

Beskriv hvordan øvelsen er utformet, f.eks. distribuert/nettbasert øvelse.

1. Distribuert

Øvingsmateriell

Eksempel på materiell som inngår i øvelsen. Materiell kan være eget planverk, PC/nettbrett, varslingslister, tiltakskort, m.m. Klargjør også for hvem dette gjelder; øvingsdeltakere eller -ledelse. også vem dette gjelder, dvs. Dersom man ikke trenger noe materiell, angi "intet".

Laste ned DSS launcher

Scenario

Forutsetninger/lead-in-scenario (frivillig)

Beskriv scenariets forhistorie samt evt. rammefakta og rammefaktorer.

Situasjon høsten 202z

Fram til start øvelse xx.yy.202z (dato i vinterhalvåret, med kaldt vær) er alle opplysninger som i virkeligheten. Scenariet vil gi dere en basis for å danne dere en felles situasjonsforståelse. Spillet starter med innspill gitt i form av hendelser eller triggerer som vil bli gitt til/ eller fanges opp av en kommunal krisestab.

Noen av hendelsene kan ligge før dagens dato for at spillet skal gi utfordringer som må løses og kan divergere fra virkeligheten, samt virke urealistiske at blir spilt inn.

Noe av spillet kan virke urealistisk siden noen av hendelsene/ innspillene kan være komprimert, dvs at man spiller med en tidslinjal som ikke er virkelig, noen ukers hendelser kan skje i løpet av timer.

Dere representerer kommunal krisestab og skal basert på scenario etablere og gi en situasjonsforståelse til kommuneledelsen. Dere skal også foreslå tiltak på kort og lang sikt som ett grunnlag for beslutninger som gjør at kommunen kan ivareta de basis funksjonene som de skal levere. Et eksempel på basisfunksjoner er 7BLR (Base Line Requirements). Disse er faktorer som kan brukes i diskusjon.

- 1.Sikre kontinuitet i styringssystemer og kritiske offentlige tjenester
- 2.Sikre robust kraftforsyning
- 3.Sikre evnen til å håndtere kontrollert/ukontrollert forflytning av mennesker
- 4.Sikre robust mat- og vannforsyning
- 5.Sikre evnene til å håndtere masseskadesituasjoner
- 6.Sikre robuste sivile kommunikasjonssystemer
- 7.Sikre robuste transportsystemer

Hendelsetype (frivillig)

Om man anvender et scenario bør dette være knyttet til en hendelsetype. Eksempel på hendelsetyper er: Terrorhandling, Ekstrem nedbør/ Ekstreme temperaturer, Brudd i elektronisk kommunikasjon/Strømbortfall, Transportulykke, Epidemier/pandemier.

Terror, Ekstrem vær & bortfall av strøm

Moment

Moment-tittel ^

Tittelen kan være beskrivende eller kun bestå av en nummerering, avhengig av om øvelseinnholdet skal holdes skjult for deltakerne eller ikke.

Moment 1

Momentbeskrivelse ^

Kort beskrivelse av momentets innhold. Her inngår vanligvis hensikt og mål med momentet.

Asynkront moment

Innspill

En melding i et gitt format (tekst, film, lydfil, m.m.) fra noen som ikke er øvingsdeltaker og som danner grunnlag for de påfølgende oppgavene til øvingsdeltakerne. Meldingen, som ikke presenteres fra start, formidler et budskap som har til hensikt å generere ønsket effekt hos mottakeren.

Det kommunalt og fylkeseide kraftselskapet har mottatt en anonym trussel om at kraft-tilførselen begrenset til lokal by vil bli stengt ned om 24 timer dersom det ikke utbetales en løsesum. Selskapet har i samarbeid med PST og eiere vurdert trusselen som meget troverdig og skadelig. Det vil i tråd med myndighetenes policy ved slike trusler ikke bli utbetalt løsepenger.

Oppgaver

Oppfordring/spørsmål som har til hensikt å generere diskusjon/refleksjon om beslutninger og tiltak knyttet til en hendelse. Benytt åpne spørsmål, gjerne knyttet til eget planverk, roller/ansvar, m.m.

Velger dere å varsle kommunens innbyggere? Forbered et svar til øvelsens start i DSS

Tidsbruk for gjennomføring av momentet (frivillig)

Estimert total (effektiv) tid for momentet. Viktigt for øvingsledelsen for å kunne passe tiden for øvelsen totalt sett.

20 min

Moment-tittel ^

Tittelen kan være beskrivende eller kun bestå av en nummerering, avhengig av om øvelseinnholdet skal holdes skjult for deltakerne eller ikke.

Moment 2

Momentbeskrivelse ^

Kort beskrivelse av momentets innhold. Her inngår vanligvis hensikt og mål med momentet.

Trening på å gjennomføre et førstemøte iht Proaktiv stabsmetodikk (Lunde, 2019: Praktisk krise- og beredskapsledelse)

Innspill

En melding i et gitt format (tekst, film, lydfil, m.m.) fra noen som ikke er øvingsdeltaker og som danner grunnlag for de påfølgende oppgavene til øvingsdeltakerne. Meldingen, som ikke presenteres fra start, formidler et budskap som har til hensikt å generere ønsket effekt hos mottakeren.

Basert på den generelle situasjonene i kommunen, samt den innkomne trusselen, møtes den kommunale krisestaben. Plutselig går strømmen på kommunehuset. Nødstrømsaggregatet slår inn som det skal, men det kommer etter få minutter informasjon til kommunen om at store deler av Hamar også er uten strøm (anslagsvis 30-40.000 personer).

Oppgaver

Oppfordring/spørsmål som har til hensikt å generere diskusjon/refleksjon om beslutninger og tiltak knyttet til en hendelse. Benytt åpne spørsmål, gjerne knyttet til eget planverk, roller/ansvar, m.m.

Gjennomfør et førstemøte for å vurdere situasjonen, fokus og eventuelle tiltak. Benytt tavlene i DSS. Tid til disp: 20 minutter

Tidsbruk for gjennomføring av momentet (frivillig)

Estimert total (effektiv) tid for momentet. Viktigt for øvingsledelsen for å kunne passe tiden for øvelsen totalt sett.

30 min

Moment-tittel ^

Tittelen kan være beskrivende eller kun bestå av en nummerering, avhengig av om øvelseinnholdet skal holdes skjult for deltakerne eller ikke.

Moment 3

Momentbeskrivelse ^

Kort beskrivelse av momentets innhold. Her inngår vanligvis hensikt og mål med momentet.

Prioritering

Innspill

En melding i et gitt format (tekst, film, lydfil, m.m.) fra noen som ikke er øvingsdeltaker og som danner grunnlag for de påfølgende oppgavene til øvingsdeltakerne. Meldingen, som ikke presenteres fra start, formidler et budskap som har til hensikt å generere ønsket effekt hos mottakeren.

Som kommunal kriseledelse må dere velge hvilke samfunnsfunksjoner som skal prioriteres for kontinuerlig drift med de ressursene kommunen har tilgjengelig. Sett opp følgende 7 funksjoner i

Oppgaver

Oppfordring/spørsmål som har til hensikt å generere diskusjon/refleksjon om beslutninger og tiltak knyttet til en hendelse. Benytt åpne spørsmål, gjerne knyttet til eget planverk, roller/ansvar, m.m.

Prioriter følgende 7 funksjoner dersom man må prioritere strøm og andre ressurser for å opprettholde funksjonene: Sikre kontinuitet i styringssystemer og kritiske offentlige tjenester

Sikre robust kraftforsyning

Sikre evnen til å håndtere kontrollert/ukontrollert forflytning av mennesker

Sikre robust mat- og vannforsyning

Sikre evnene til å håndtere masseskadesituasjoner

Sikre robuste sivile kommunikasjonssystemer

Sikre robuste transportsystemer

Tidsbruk for gjennomføring av momentet (frivillig)

Estimert total (effektiv) tid for momentet. Viktigt for øvingsledelsen for å kunne passe tiden for øvelsen totalt sett.

10

Moment-tittel ^

Tittelen kan være beskrivende eller kun bestå av en nummerering, avhengig av om øvelseinnholdet skal holdes skjult for deltakerne eller ikke.

Moment 4

Momentbeskrivelse ^

Kort beskrivelse av momentets innhold. Her inngår vanligvis hensikt og mål med momentet.

Vurdering

Innspill

En melding i et gitt format (tekst, film, lydfil, m.m.) fra noen som ikke er øvingsdeltaker og som danner grunnlag for de påfølgende oppgavene til øvingsdeltakerne. Meldingen, som ikke presenteres fra start, formidler et budskap som har til hensikt å generere ønsket effekt hos mottakeren.

Virksomhetsleder for hjemmehjelpen gir beskjed til kriseledelsen om at hjemmehjelpen har problemer med å oppnå kontakt med sine pasienter

Oppgaver

Oppfordring/spørsmål som har til hensikt å generere diskusjon/refleksjon om beslutninger og tiltak knyttet til en hendelse. Benytt åpne spørsmål, gjerne knyttet til eget planverk, roller/ansvar, m.m.

Hvordan påvirker dette deres vurderinger og tiltak så langt?

Tidsbruk for gjennomføring av momentet (frivillig)

Estimert total (effektiv) tid for momentet. Viktig for øvingsledelsen for å kunne passe tiden for øvelsen totalt sett.

10

Moment-tittel ^

Tittelen kan være beskrivende eller kun bestå av en nummerering, avhengig av om øvelseinnholdet skal holdes skjult for deltakerne eller ikke.

Moment 5

Momentbeskrivelse ^

Kort beskrivelse av momentets innhold. Her inngår vanligvis hensikt og mål med momentet.

Ny vurdering

Innspill

En melding i et gitt format (tekst, film, lydfil, m.m.) fra noen som ikke er øvingsdeltaker og som danner grunnlag for de påfølgende oppgavene til øvingsdeltakerne. Meldingen, som ikke presenteres fra start, formidler et budskap som har til hensikt å generere ønsket effekt hos mottakeren.

En rektor ved en ungdomskole lurer på hvor lenge strømmen blir borte. Hun melder at dersom den blir borte i flere timer må hun sende elevene hjem på grunn av lav innetemperatur. NSM bekrefter at strømbroddet skyldes et cyberangrep. Det jobbes på overordnet nivå, NSM, myndigheter og kraftselskap for å begrense skadeomfang. Det kan påregnes helt eller delvis bortfall av kraft i Hamarregionen i

Oppgaver

Oppfordring/spørsmål som har til hensikt å generere diskusjon/refleksjon om beslutninger og tiltak knyttet til en hendelse. Benytt åpne spørsmål, gjerne knyttet til eget planverk, roller/ansvar, m.m.

Hvordan påvirker dette deres vurderinger og tiltak så langt?

Moment-tittel ^

Tittelen kan være beskrivende eller kun bestå av en nummerering, avhengig av om øvelseinnholdet skal holdes skjult for deltakerne eller ikke.

Moment 6

Momentbeskrivelse ^

Kort beskrivelse av momentets innhold. Her inngår vanligvis hensikt og mål med momentet.

Støtte

Innspill

En melding i et gitt format (tekst, film, lydfil, m.m.) fra noen som ikke er øvingsdeltaker og som danner grunnlag for de påfølgende oppgavene til øvingsdeltakerne. Meldingen, som ikke presenteres fra start, formidler et budskap som har til hensikt å generere ønsket effekt hos mottakeren.

Hamar VEST/RIDABU er et område bestående av leiligheter og omsorgsboliger med stort innslag av beboere med nedsatt funksjonsevner. De fleste av disse boligene har kun strømbasert oppvarming. Samtlige av hjemmehjelpens kjøretøyer, samt 70% av bybussene går på strøm.

Oppgaver

Oppfordring/spørsmål som har til hensikt å generere diskusjon/refleksjon om beslutninger og tiltak knyttet til en hendelse. Benytt åpne spørsmål, gjerne knyttet til eget planverk, roller/ansvar, m.m.

Vurder støttebehov, samt etikk ifm sårbare grupper. På dette tidspunkt vil det være relevant å vurdere bistandsanmodning fra andre aktører. Hvem ønsker dere bistand fra?

Forventet utfal/løsningsforslag (frivillig)

De viktigaste forventede handlingene, svarene eller beslutningene.

1. Forsvaret 2. Sivilforsvaret 3. Frivillige organisasjoner/andre

Moment-tittel ^

Tittelen kan være beskrivende eller kun bestå av en nummerering, avhengig av om øvelseinnholdet skal holdes skjult for deltakerne eller ikke.

Moment 7

Momentbeskrivelse ^

Kort beskrivelse av momentets innhold. Her inngår vanligvis hensikt og mål med momentet.

Evaluerings

Innspill

En melding i et gitt format (tekst, film, lydfil, m.m.) fra noen som ikke er øvingsdeltaker og som danner grunnlag for de påfølgende oppgavene til øvingsdeltakerne. Meldingen, som ikke presenteres fra start, formidler et budskap som har til hensikt å generere ønsket effekt hos mottakeren.

Hot wash-up

Oppgaver

Oppfordring/spørsmål som har til hensikt å generere diskusjon/refleksjon om beslutninger og tiltak knyttet til en hendelse. Benytt åpne spørsmål, gjerne knyttet til eget planverk, roller/ansvar, m.m.

1. Hva fungerte bra?
2. Hva fungerte mindre bra?
3. Finnes det behov for å oppdatere planverket knyttet til denne type hendelser? 4. Avdekket diskusjonen sårbare områder/områder som man bør trekke inn i senere øvelser? Hvilke?

Forventet utfall/løsningsforslag (frivillig)

De viktigaste forventede handlingene, svarene eller beslutningene.

Konkrete tiltak med tilhørende ansvarlig person og tidsfastsatt endringsdato